

AGENTSCHAP BINNENLANDS BESTUUR

Omzendbrief BB 2016/1

Omzendbrief betreffende deelname van socio-
preventieve actoren aan een 'Lokale Integrale
Veiligheidscel'
Aan lokale socio-preventieve actoren

Kabinet van de Vlaamse minister van Binnenlands
Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding
Arenbergstraat 7, 1000 BRUSSEL
T 02 552 69 00
kabinet.homans@vlaanderen.be

18 mei 2016

Betreft: deelname van socio-preventieve actoren aan een 'Lokale Integrale Veiligheidscel'

Met deze omzendbrief wil de Vlaamse Regering u informeren over de omzendbrief van 21 augustus 2015 van de minister van Binnenlandse Zaken en van de minister van Justitie betreffende de informatieuitwisseling rond en de opvolging van de *Foreign Terrorist Fighters* afkomstig uit België en het belang onderstrepen van de rol die de socio-preventieve actoren kunnen spelen in deze opvolging.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Sinds het begin van het conflict in Syrië zijn een stijgend aantal Belgische burgers naar Syrië of de omliggende landen vertrokken om er zich aan te sluiten bij de gewapende strijd van terroristische groeperingen of om er zich permanent te vestigen. Andere keerden terug om ook in Europa terreur te zaaien en aanslagen te plegen. Ook ons land werd niet gespaard. De recente aanslagen van 22 maart vormen een triest dieptepunt voor België in deze thematiek. De aanpak van radicalisering staat dan ook al een tijdje hoog op de agenda van de lokale, regionale en federale overheden.

Op 3 april 2015 keurde de Vlaamse Regering haar actieplan goed ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme. Een belangrijk aandachtspunt in de preventieve aanpak van radicalisering is de samenwerking met veiligheids-, inlichtingendiensten, politie en parket en de hiermee samenhangende afstemming met het federale niveau. De belangrijkste hefboomen inzake veiligheid liggen federaal. De deelstaten hebben belangrijke hefboomen in handen inzake preventie, vroegtijdige detectie, begeleiding en nazorg. Om het fenomeen van radicalisering aan te pakken is samenwerking nodig tussen alle beleidsdomeinen en tussen de verschillende bevoegde overheden en diensten. In de lokale context vertaalt zich dit in een combinatie van preventie, interventie en nazorg, waarbij lokale besturen en partners uit de veiligheids- en sociale sector met elkaar samenwerken.

Omzendbrief 21/8/2015

Op 21 augustus 2015 werd door de minister van Binnenlandse Zaken en de minister van Justitie de omzendbrief verspreid betreffende de informatieuitwisseling rond en de opvolging van de Foreign Terrorist Fighters (FTF) afkomstig uit België.

Deze federale omzendbrief heeft als doel de informatiehuishouding met betrekking tot de FTF en de samenwerking hierrond tussen de betrokken diensten en de verschillende autoriteiten te systematiseren en de wijze van opvolging vast te leggen. FTF zijn personen die onderweg waren naar Jihadistisch conflictgebied maar onderschept werden, terugkeerders uit Jihadistisch conflictgebied of personen van wie er ernstige aanwijzingen zijn dat ze zouden afreizen naar Jihadistisch conflictgebied om zich aan te sluiten bij of actief of passief steun te verlenen aan terroristische groeperingen.

De federale omzendbrief is gericht aan alle burgemeesters en korpschefs van de lokale politie. Aan de burgemeester wordt gevraagd om een "Lokale Integrale Veiligheidscel" op te richten en hier de socio-preventieve actoren op uit te nodigen. Aangezien er ook aandacht gaat naar de samenwerking met de lokale socio-preventieve actoren zoals leerkrachten, CLB-medewerkers, welzijns- en gezondheidswerkers, VDAB-consulenten, jeugdwerkers, enzovoort, en deze bijgevolg onrechtstreeks gevat zijn door deze omzendbrief, wil ik u, als coördinerend minister inzake de preventie van radicalisering, hierover informeren.

Een "Lokale Integrale Veiligheidscel" (LIVC) is een lokaal gemeentelijk overlegplatform, waar informatie-uitwisseling tussen sociale diensten en preventiediensten, de Lokale Task Force¹ en de bestuurlijke autoriteiten kan plaatsvinden en afspraken gemaakt kunnen worden omtrent de opvolging en begeleiding van FTF. Via deze lokale integrale veiligheidscellen (LIVC) wil de federale overheid een brug slagen tussen de politie- en veiligheidsactoren en de lokale socio-preventieve actoren. Via deze omzendbrief wil men samenwerking stimuleren en de sociale actoren inschakelen in de begeleiding van FTF.

Er wordt een dynamische databank aangelegd om de informatie omtrent de FTF te beheren en te delen. Per individu in deze databank worden inlichtingenfiches opgemaakt op basis van alle informatie en inlichtingen die bij de verschillende diensten over dit individu bestaan. Op basis van deze inlichtingenfiches worden informatiekaarten opgemaakt met daarin (niet-geclassificeerde) informatie die een zo volledig mogelijk beeld moeten schetsen van de persoon en het individueel dreigingsniveau opgesteld door het OCAD (Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse). De informatiekaarten kunnen worden gedeeld in de LIVC met de socio-preventieve actoren op basis van het 'need-to-know'-principe.

¹ De LTFs zijn overlegplatformen georganiseerd door de bestuurlijke directeur-coördinator van de federale politie, in het kader van het federale Plan Radicalisme, op niveau van het arrondissement, tussen veiligheidsdiensten, inlichtingendiensten en het lokaal parket. De operationele LTF staat in voor de informatieverzameling, het verder voeren van de inlichtingenfiches en voor de gepersonaliseerde opvolging van de FTF. De korpschef heeft een intermediaire functie tussen LTF en gemeente.

Belang van socio-preventieve actoren

De federale omzendbrief legt de regie in handen van de burgemeester voor de oprichting van een LIVC. Hij of zij beslist op welke manier de LIVC vorm krijgt en welke actoren worden uitgenodigd. De Vlaamse overheid heeft in januari 2015 de uitdrukkelijke beleidsintentie genomen om volop in te zetten op preventie, detectie en nazorg in het kader van de aanpak van radicalisering en erkent hierin eveneens de regierol van de gemeente. Ik wil de lokale socio-preventieve actoren dan ook aanmoedigen om hieraan mee te werken door in te gaan op een uitnodiging tot samenwerking met de LIVC van de stad of gemeente waar u werkzaam bent of door zelf actief de stap zetten naar het lokaal bestuur als u denkt hier een zinvolle partner te kunnen zijn.

Socio-preventieve actoren kunnen met name een belangrijke rol spelen in de gepersonaliseerde opvolging van FTF die worden besproken binnen de LIVC. Deze opvolging wordt in eerste instantie door de Lokale Task Force geformuleerd op basis van de dreigingsevaluatie en dan binnen de LIVC samen met de socio-preventieve actoren verder besproken en verfijnd. De aanpak kan een combinatie zijn van strafrechtelijke, bestuurlijke (bv. intrekking reisdocumenten, ambtshalve schrapping uit het bevolkingsregister bij uitreizen) en begeleidingsmaatregelen. Net voor dit laatste is de samenwerking met de socio-preventieve actoren cruciaal. Op die manier kan worden gezocht hoe de FTF binnen het omringende sociale netwerk verder kan geholpen worden tot reïntegratie in de maatschappij. Het gaat hier om terug verbinding zoeken met deze persoon. Zo kan bv. een traject naar werk, een toeleiding naar een vrijetijdsorganisatie, gezinsondersteuning of begeleiding door een therapeut een zinvolle betekenis krijgen in een gepersonaliseerd opvolgingstraject. Gelet op de verschillende rollen die socio-preventieve actoren kunnen spelen en de diversiteit aan actoren, verwijs ik graag naar eventuele bijkomende sectorale communicatie.

De problematiek van de FTF heeft nood aan een verregaande samenwerking tussen veiligheidsdiensten enerzijds en socio-preventieve diensten anderzijds, niet enkel met het oog op de veiligheid maar ook met het oog op het beschermen van jongeren en jongvolwassenen die anders dreigen verloren te gaan in handen van extremisten. Uiteraard moet die samenwerking steeds gebeuren binnen het bestaande juridische kader en met respect voor ieders rol. Echter, het is maar door met elkaar in gesprek te gaan, elkaar te leren kennen, dat men kan werken aan wederzijds vertrouwen en dat de aanpak en opvolging van FTF geoptimaliseerd kan worden. Ik wil de socio-preventieve actoren via dit schrijven dan ook aanmoedigen om hierin ten volle hun rol te spelen.

Brussel,



Liesbeth HOMANS

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Vragen

Centraal aanspreekpunt (Agentschap Binnenlands Bestuur):
marjan.cochez@kb.vlaanderen.be / 02 553 01 94

Voor vragen i.v.m. uw specifieke sector kunt u terecht bij het aanspreekpunt binnen uw departement of agentschap. Meer info hierover vindt u in de sectorale communicatie.

Meer info

VVSG vzw werkte een handleiding uit voor steden en gemeenten waarin de omzendbrief en de werking van een LVC verder worden toegelicht. Deze publicatie is terug te vinden op:
<http://www.vvsg.be/radicalisering/Documents/Handvaten%20Lokale%20Aanpak%20Radicalisering%20met%20bijlagen.pdf>

De federale omzendbrief van 21 augustus 2015 betreffende de informatieuitwisseling rond en de opvolging van de FTF afkomstig uit België heeft het label 'beperkte verspreiding'. Voor vragen over deze omzendbrief kunt u zich wenden tot het lokale bestuur van de stad of gemeente waar u werkzaam bent.